

Cucić, Vuk. 2019. *Administration in Verse, Word, and Image*. Beograd: Službeni glasnik, 192.

Mina Čeperković

University of Belgrade Faculty of Law

0009-0001-2299-7556

Cite this article:

Čeperković, Mina. 2/2025. Cucić, Vuk. 2019. *Uprava u stihu, reči i slici*. Beograd: Službeni glasnik, 192. *Eudaimonia – Journal of Legal, Political and Social Theory and Philosophy* 9: 108–111

Author for correspondence:

Mina Čeperković,
minaceperkovic@gmail.com

Cucić, Vuk. 2019. *Uprava u stihu, reči i slici*. Beograd: Službeni glasnik, 192.

Mina Čeperković

Univerzitet u Beogradu – Pravni fakultet

0009-0001-2299-7556

Referenca:

Čeperković, Mina. 2/2025. Cucić, Vuk. 2019. *Uprava u stihu, reči i slici*. Beograd: Službeni glasnik, 192. *Eudaimonia – Journal of Legal, Political and Social Theory and Philosophy* 9: 108–111

Autor za korespondenciju:

Mina Čeperković,

minaceperkovic@gmail.com

*Lepo upakovani koktel težine i lakoće, opisa i kritičnosti,
forme i sadržine, analize i raspevanosti, sažetosti i širine.*

Zoran R. Tomić

Knjiga „Uprava u stihu, reči i slici“ je neuobičajena pojava u pravnoj literaturi i mogla bi se svrstati u sekciju popularne pravne nauke. Njen autor, Vuk Cucić, je redovni profesor Upravnog i Upravnog procesnog prava na Pravnom fakultetu, Univerziteta u Beogradu. „Upravu u stihu, reči i slici“ posvetio je svojoj baki Slavici koja je, kako kaže, skoro ceo radni vek provela u upravi. Autor je knjigu podelio u pet odeljaka, pod 59 naslova, u okviru kojih su objedinjeni stihovi o osnovnim institutima upravnog prava. Svaka grupa stihova govori o jednom upravnom institutu, nakon čega sledi kratko objašnjenje samog pojma.

Cucićeva ambicija prilikom pisanja je da iz drugog ugla prikaže granu prava koja je, često neopravdano, okarakterisana kao nezanimljiva. Pored toga, autor želi da predstavljenu materiju približi širem krugu čitalaca i da ih zainteresuje za Upravno pravo. Upravo zato, knjiga nije namenjena samo pravnicima. Stihove u knjizi će bolje razumeti dobri poznavaoци (Upravnog) prava, dok su objašnjenja napisana tako da prikazane institute mogu da razumeju oni koji u trenutku čitanja uče Upravno pravo, oni koji su ga davno učili, oni koji ga primenjuju u praksi, pa čak i

oni koji nemaju nikakvih dodira sa pravom. Upravo je jedan od najznačajnijih kvaliteta knjige koja je pred nama to što je napisana tako da složenu materiju na jednostavan način objasni i približi laicima. Mišljenja smo da je autor u svojoj nameri, na originalan i nesvakidašnji način, i te kako uspeo.

Naime, među studentima pravnih fakulteta, Upravno pravo neretko nije među omiljenijim predmetima. Štaviše, često se može čuti kako je konfuzno i apstraktno. Takvom sentimentu značajno doprinosi i činjenica da je pravnička literatura uglavnom obimna i, usuđujemo se da kažemo, retko sažeta i bez preteranog napora razumljiva. Uprkos tome, studenti pre ili kasnije shvate da je Upravno pravo predmet čije je poznavanje potrebno svakom dobrom pravniku jer, bez obzira na granu prava kojom se bavi, neminovno će se susresti sa materijom Upravnog prava. Naročito jer, kao i svaka grana pozitivnog prava, i Upravno pravo obiluje mnoštvom rokova i nabranja, te se čini „suvoparnim“. U skladu sa tim, postoji i potreba za literaturom kroz koju je na, pravnicima razumljiv i interesantan način, objašnjena suština instituta Upravnog prava. Posebno zato što dobrog pravnika ne čini samo memorisanje brojnih rokova i reprodukcija zapamćenog, već sposobnost kritičkog mišljenja i argumentovanog razgovora o pročitanom. Na sreću studenata, ali i pravnika praktičara, knjiga Vuka Cucića upravo je takva.

„Uprava u stihu, reči i slici“ posebno se ističe po jednostavnim primerima kroz koje autor objašnjava pojedine institute, kao i kroz pojašnjenja određenih pravnih pojmova čije se poznavanje od strane pravnika u izvesnom smislu podrazumeva; ali kako je knjiga namenjena i pravnim laicima, ovakva pojašnjenja su naročito korisna. Pored toga, autor se potrudio da na duhovit način predstavi ovu granu prava. Primerice, garantni akt, odnosno pisani akt kojim se organ obavezuje da, na zahtev stranke, donese upravni akt određene sadržine, objašnjava kroz pesmu Bitlsa „*Baby you can drive my car*“. U pesmi devojka ubeđuje momka da će ona postati zvezda, te da on treba da prestane da radi na svom poslu i da postane njen vozač. Nakon što on na to pristane, devojka ga obaveštava da ona još uvek nema auto ali da je barem našla vozača. Ipak, obećanje koje je dobila od njega predstavlja garantni akt, na osnovu koga joj se isplati da kupi auto jer sada ima ko da je vozi. Prikazivanje pravne materije na ovakav način čitaocu pokazuje da primere upravnopravnih instituta može naći i u popularnoj kulturi te ga podstiče da, radi lakšeg razumevanja, i sam to pokuša. Recimo, kada objašnjava stranačku legitimaciju, autor daje primer pesme grupe Crvena jabuka „*Tugo, nesrećo*“, a mi smo podstaknuti inicijativom autora isti primer našli u pesmi „*Da raskinem sa njom*“. Naime, izjava u stihu „*a sad mi daj njen broj da mesto tebe ja raskinem sa njom*“ je pravno gledano potpuno pogrešna, jer je jedino on ovlašćen (legitimisan) da raskine sa njom odnosno tiče se samo njega da li će sa nekim da raskine ili ne.

Posebno treba istaći i autorovu pesničku stranu. Kako bi objasnio razliku između odbijanja i odbacivanja autor koristi sledeće stihove:

„Odbacivanje zgodi ko u pogrešan dućan uđe,
ili u pogrešno vreme uđe u pravi.
Kao i onog što zatraži tuđe.
Odbijen pak biva onaj ko nema sredstava
za ono što želi da pribavi (Cucić 2019, 151).“

Naime zahtev, između ostalog, biva odbačen ako je podnet *nenadležnom organu* kojeg autor prikazuje kroz metaforu „pogrešnog dućana“, ako je podnet *neblagovremeno* (prekasno ili prerano) – odnosno u „pogrešno vreme“ ili ako je podnet od strane *neovlašćenog subjekta*. Sa druge strane, zahtev će biti odbijen *ako je neosnovan*, a to je prikazano u stihu „ko nema sredstva za ono što želi da pribavi“.

Ono što je u ovoj knjizi posebno interesantno jesu karikature pojedinih instituta čiji je idejni tvorac autor knjige. Posebnu pažnju privlači karikatura na naslovnoj strani – *Uprava prema Darwinu* – autoru ujedno i omiljena, koja eksploatiše najučestaliji stereotip o upravi i javnim službenicima. Naime, gradacijski su poređani puž, kornjača, lenjivac, a zatim i upravni organ koji je, ako je verovati stereotipu, od njih najsporiји. Kako knjiga obiluje duhovitim ilustracijama, autorki prikaza najinteresantnija je ona o „lošoj upravi“ koja je prikazana kao aždaja sa velikim brojem ruku koje dopiru do svakog šaltera upravnog organa, a govori o zakonskom odnosu organa državne uprave, Vlade i Zaštitnika građana (Ombudsmana). Sve to naravno uz prikladne stihove – „na pozornici protrčava likova plejada, uprava će nastup Pinokija izvesti, lutkara – *Đepeta glumiće Vlada, dok Ombudsman ima ulogu savesti*“ (Cucić 2019, 70). Karikature su šaljivog karaktera sa, ponegde, kritičkim osvrtom autora na pojedine primere loše prakse. Naravno, treba imati na umu da one nemaju za cilj omalovažavanje bilo čijeg rada ili bilo koje institucije.

Nepраведno bi bilo i prema knjizi i prema autoru reći da su rečenice koje slede kritika (a ponajviše nedostatak) knjige jer one to svakako nisu. Njih treba razumeti kao želju za još jednim, dopunjenim, izdanjem „Uprave u stihu, reči i slici“ u kojima bi autor obradio vandredna pravna sredstva, i ono što je još zanimljivije homonime, sinonime i homofone u Upravnom pravu. Iako priznajemo da bi taj deo knjige, čini nam se, bio interesantniji pravicima nego li širem krugu čitalaca.

Konačno, zaključujemo rečima profesora Upravnog prava na Pravnom fakultetu Univerziteta u Beogradu, dr Zorana R. Tomića, jer smatramo da su one i više nego dovoljne da u par redova sumiraju Cucićevu knjigu. Tomić ističe: „pred vama je spis koji, verujte, jedva čekate da počnete da čitate – može i pre, i za vreme i posle obeda – i u kancelariji, kabinetu, na fakultetu, na klupi(ci), a bolje kod kuće (no, hodajući na ulici ili dok vozite, pa i u javnom prevozu može da bude /i/ opasno, a metro još nemamo!). Preporučujem voz, posebno avion, naročito ako imate strah od letenja! Pohvale i za ilustratora. Srećno, i Vuku, i čitaocima (Cucić 2019, 12)“.